

men jeg kan dog ikke tilbageholde den Bemærkning, at en saadan Bemyndigelse maatte kunne erhverves, hvis den var fornøden.

Krabbe: Ved Spørgsmaal om saadanne Anlæg som Jernbaneanlæg gjør der sig en vis Bølgegang gjældende i den offentlige Stemning. Snart er man for, at Banen skal anlægges privat, snart for, at den skal anlægges med Støtte af Staten, og snart for, at den skal anlægges af Staten selv. Deels efter Samtale med enkelte Medlemmer her og deels efter Utkringer, som jeg leilighedsviis har seet komme frem i Pressen, er det forekommet mig, at den Anskuelse, at Staten skulde anlægge en Bane som den nærværende, nu for Tiden har sine Talsmænd. Jeg troer, at det vilde være en lidet uvovelig Ting, eller rettere sagt, at det vilde være et godt Foretagende for Staten at anlægge en Jernbane fra Kjøbenhavn til Kallundborg, og for Egnen selv samt for alle de Interesser, som ere knyttede dertil, er det naturligt, at det vilde være i høi Grad det Unsikkertste, at Banen blev anlagt af Staten selv, ved dens Foranstaltning og for dens Regning. Jeg troer ikke, at Nogen blandt dem, der have syset med dette Jernbaneanlægs Sværskættelse, hidtil har foreslaaet dette, men hvis den Tanke maatte have faaet nogen Fremvært og multigen ogsaa være deelt af Regjeringen, vilde jeg paa de Interessers Vegne i Landet, som vønske Banen, ansee det for det Alleronskeligste, om den maatte blive anlagt af Staten selv. Jeg vil derfor tillade mig allerede paa dette Standpunkt af Forhandlingerne at rette det Spørgsmaal til den høitæredede Indenrigsminister, om han, saafremt der ikke maatte komme nogen Lov ud af dette Lovforslag, eller saafremt Forslagsstillerne, hvad jeg ikke veed, maatte være tilbøjelige til at vige dermed overfor noget Bedre, vilde være tilbøjelig til i den kommende Samling at forelægge et Lovforslag om, at Staten overtager og bygger denne Bane. Det er et Spørgsmaal, som jeg ganske henstiller, men som jeg troer, det kunde være hensigtsmæssigt for Thinget at faae Klaret, inden det fremmer Loven videre.

Indenrigsministeren: I Anledning af det Spørgsmaal, som det ærede Medlem har rettet til mig, skal jeg tilbagefalde i hans Erindring — hvad han forøvrigt multigviis ikke har lagt Mærke til — den Stilling, jeg som Medlem af Landsthinget indtog til Loven af 26de Februar 1869. Jeg havde store Betænkkeligheder ved denne Lov og ved at give min Stemme til de Forpligtelser, som derved bleve paalagte Statskassen; men da Loven er udkommen, og jeg senere er bleven Indenrigsminister, er det en Selvfølge, at jeg holder mig den efterrettelig, og at jeg røffer Haanden til, at de Forventninger og de Forhaabninger, som med Grund kunne knyttes til den, blive realiserede. Derimod maa jeg personlig og som Indenrigsminister ansee det for at være i høieste Grad utilraadeligt, saalænge Statsbanerne endnu ikke ere tilendebragte, for Statskassens Regning at indlade sig paa videregaaende Jernbaneanlæg.

Bille: Der er en Vanfælgelighed, som ikke har været omtalt under denne Sag, og som dog vistnok ikke er ganske uden Betydning, en Vanfælgelighed, der vil møde ved alle Leiligheder, hvor det ikke er det sjællandske Jernbaneselskab, der skal foretage det Anlæg, der her er Tale om, og det er nemlig den, at ingen Bane kan anlægges fra Kjøbenhavn med et rimeligt Udgangspunkt til Holbæk og Kallundborg uden at komme til at skære den nuværende sjællandske Jernbane. Men derved indtræder der et Forhold, som frembyder forskellige Misligheder ved Driften og kan frembyde meget store Farer for Sikkerheden af de Tog, der føres paa disse Baner. Det er mig ikke bekendt, om der findes noget Sted, hvor det tillades en Bane at skære en andens Plan; jeg tvivler derom; jeg troer, at de allerfleste Steder vil Forholdet være ordnet saaledes, at hvor der er et Knude- eller Skæringspunkt, ere samtlige fra det udgaaende Baner under een Ledelse og een Drift. Det anseer jeg ogsaa for at være af stor Vigtighed, da der kun derved kan tilveiebringes den Regelmæssighed og Sikkerhed, som er en af de første Fordringer, der maae stilles til al Jernbanefærdsel. Dersom man vil tage sit